

EXPUNERE DE MOTIVE

Sectiunea 1 Titlul proiectului de act normativ Lege privind economia sociala
Sectiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ
1. Descrierea situatiei actuale Începând cu anul 2006, Ministerul Muncii, Familiei si Protecției Sociale este coordonatorul național al politicilor de incluziune sociala, iar în vederea îndeplinirii acestui rol are ca responsabilitati monitorizarea si evaluarea implementa ii strategiilor nationale privind incluziunea sociala. În acest sens, periodic, Ministerul Muncii, Familiei si Protecției Sociale prezinta rapoarte de progres asupra stadiului implementarii masurilor pr oritare asumate în domeniul incluziunii sociale structurilor responsabile din cadrul Comisiei Europene. Economia sociala ofera un model alternativ de incluziune sociala a grupurilor vulnerabile, reprezinta o alta maniera de a face incluziune sociala și reintegrare prin promovare economica. Economia sociala reprezinta totodata un model alternativ de afaceri, bazat pe principiile echitatii, responsabilitatii si transparente, prin care se încurajeaza participarea tuturor actorilor relevanti (grupuri vulnerabile, persoane apte de munca si care beneficiaza de prestatii de asistenta sociala, persoane aflate in somaj, autoritati locale, organizatii neguvernamentale etc.) în procesul de luare a deciziilor. Acest model economic implica o buna coordo e a activitatilor de productie cu cererea clientilor sau utilizatorilor, prin promovarea unei ab ări democratice bazate pe cooperare si nu pe competitie, pe promovarea drepturilor angajatilor si utilizatorilor, pe utilizarea programelor de politici publice în vederea promovarii si integrarii grupurilor dezavantajate. Economia sociala are un rol cheie în realizarea obiectivelor Strategiei de la Lisabona de creștere durabila și ocupare completa a forței de munca, deoarece contracareaza numeroasele dezechilibre de pe piața muncii, în special prin sprijinirea ocuparii forței de munca feminine, creeaza și ofera servicii de asistență comunitara (cum ar fi servicii sociale, medicale și de asigurari sociale) și creeaza și menține configurația economica a societății, contribuind astfel la dezvoltarea locala și la coeziunea sociala. Strategia „Europa 2020 pentru o creștere inteligenta, ecologica și favorabila incluziunii” este documentul strategic la nivel european care își propune „o creștere incluziva” a societății europene, iar stabilirea unor ținte la nivel european pentru creșterea gradului de ocupare și de reducere a numarului de persoane aflate în saracie sunt obligatii necesar de atins până în anul 2020. Pentru aceasta este necesar ca fiecare dintre Statele ămbre sa contribuie la atingerea acestor ținte prin politicile pe care fiecare și le dezvoltă la nivel național. În 2009, a fost adoptata Rezoluția Parlamentului European din 19 februarie 2009 referitoare la economia sociala (2008/2250(INI)), în care “reamintește ca diversitatea formelor de întreprinderi este recunoscuta în Tratatul CE, precum și prin adoptarea statutului societății cooperative europene”. Totodata, “considera ca Uniunea Europeana și statele membre ar trebui sa

recunoasca economia sociala și parțile implicate în aceasta - cooperative, societăți mutuale, asociații și fundații - în legislațiile și politicile lor și sugerează ca aceste măsuri să cuprindă accesul ușor la credite și la scutiri fiscale, dezvoltarea microcreditelor, crearea unor statute europene pentru asociații, fundații și societăți mutuale, precum și o finanțare UE adaptată și stimulente pentru a sprijini mai bine organizațiile din domeniul economiei sociale care operează în sectoarele de piață și din afara pieței și care sunt create în scopul utilității sociale”.

Totodată, **„Platforma europeană pentru combaterea saraciei și excluziunii sociale: un cadru european pentru coeziune socială și teritorială”** aprobată de Comisia Europeană, este un instrument care are ca scop realizarea unui angajament comun în rândul Statelor Membre, instituțiilor europene și actorilor implicați în lupta împotriva saraciei și excluziunii sociale. Prin acest document se are în vedere găsirea de soluții pentru reducerea bugetelor publice și pentru creșterea eficienței prin noi metode participative care să se adreseze combaterii saraciei. Una din aceste metode se referă la „Promovarea abordării parteneriale și a economiei sociale”.

În contextul legislativ la nivel național, conceptul de economie socială este prezent în Planul național antisaracie și promovarea incluziunii sociale, aprobat prin HG nr.829/2002, capitolele II și IV. Actul normativ, cu modificările și completările ulterioare, definește obiective strategice imediate dar și pe termen mediu – lung (2002-2012). În cadrul obiectivelor pe termen mediu-lung, economia socială este menționată ca unul dintre principiile ce vizează creșterea unei societăți incluzive. După stabilirea acestei baze pentru dezvoltarea economiei sociale în România, documentele cu rol major în promovarea incluziunii sociale nu mai menționează economia socială până în 2008.

În 2005 s-a semnat Memorandumul comun în domeniul incluziunii sociale pentru România, care a identificat „provocarile în abordarea saraciei și a excluziunii sociale, prezintă măsurile politice majore luate de România, pe baza acordului, de a începe transpunerea obiectivelor comune ale UE în politicile naționale și identifică principalele metode pentru viitoarea monitorizare și revizuire a politicii”. Deși economia socială fusese deja menționată ca instrument inovator în combaterea saraciei și a excluziunii sociale în HG nr.829/2002 privind aprobarea Planului național anti-saracie și promovarea incluziunii sociale, cu modificările și completările ulterioare, conceptul de economie socială nu se regăsește în Memorandum.

Economia socială revine explicit în atenția generală în 2008 odată cu includerea sa ca domeniu eligibil pentru finanțare din Fondul social european: economia socială este sprijinită ca domeniu major de intervenție al Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane, al cărui Document Cadru de Implementare este aprobat prin Ordinul comun al ministrului muncii, familiei și egalității de șanse și al ministrului economiei și finanțelor 254/1169/2008.

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, în cadrul proiectului co-finanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane „Economia socială, model inovator pentru promovarea incluziunii și a persoanelor defavorizate” (ID 4386) își propune realizarea premiselor pentru dezvoltarea unui sistem sustenabil de economie socială în România ca soluție pentru incluziunea socială a grupurilor defavorizate și de creștere a oportunităților de ocupare pentru persoanele cele mai afectate de excluziune socială.

2. Schimbări preconizate

Proiectul de lege conține prevederi ce au drept scop reglementarea domeniului economiei sociale, a cadrului general de organizare și funcționare a întreprinderilor care desfășoară activități în domeniul economiei sociale, precum și stabilirea măsurilor de promovare a acestora, conform scopurilor și principiilor lor specifice.

Principalele reglementări vizează următoarele aspecte:

- Ø definirea termenului de economie socială ca fiind parte a sectorului economic, organizată independent de sectorul public, al cărei scop este să servească interesul general al comunității sau interesul membrilor prin producerea de bunuri și prestarea de servicii;
- Ø stabilirea principiilor care stau la baza economiei sociale și a obiectivelor acesteia;
- Ø definirea unor termeni semnificativi în domeniul economiei sociale, precum și stabilirea categoriilor de persoane care fac parte din grupul vulnerabil;
- Ø definirea termenului de “întreprindere socială” și acordarea unui atestat în domeniul economiei pentru persoanele juridice care desfășoară activități în acest domeniu;
- Ø definirea întreprinderilor de inserție socială și certificarea statutului de întreprindere de inserție socială prin acordarea marcii sociale pe baza îndeplinirii unor condiții;
- Ø stabilirea mecanismelor de sprijinire și încurajare a dezvoltării întreprinderilor sociale;
- Ø înființarea la nivel național a Registrului unic de evidență al întreprinderilor sociale;
- Ø în vederea diseminării de informații privind domeniul de economie socială, în fiecare an se va sărbători luna mai, ca fiind „luna promovării economiei sociale”;
- Ø au fost introduse contravenții și sancțiuni aplicabile nerespectării obligațiilor prevăzute în prezenta lege;

Se preconizează ca, reglementările cuprinse în prezent proiect de lege au următoarele rezultate favorabile:

- Ø contribuie la dezvoltarea unei viziuni de ansamblu asupra interesului general și a dezvoltării durabile;
- Ø promovează și contribuie la dezvoltarea cetățeniei active, a autodeterminării și a coeziunii sociale;
- Ø contribuie la creșterea calitativă și cantitativă a ocupării prin:
 - crearea de locuri de muncă pe termen lung
 - § fie în cadrul întreprinderilor de inserție socială dar și a întreprinderilor sociale;
 - § fie prin sprijinirea de către acestea a unor activități economice sau care asigură locuri de muncă – autoocupare, dezvoltare de noi locuri de muncă pentru alții;
 - dezvoltarea de întreprinderi de inserție socială care acompaniază persoanele aparținând grupurilor vulnerabile pe termen scurt sau mediu pentru integrare treptată pe piața muncii, în economia reală, prin
 - § dezvoltarea unor programe eficiente de ocupare dedicate persoanelor vulnerabile;
 - § creșterea și susținerea creării de locuri de muncă adaptate nevoilor specifice ale acestora;
 - § promovarea cu prioritate a unor activități care pot genera sau asigura locuri

de munca pentru aceste persoane, activitati care vizeaza în mod prioritar ocuparea cât mai multor persoane aparținând acestor gr. puri, si nu productivitatea pe termen scurt; Ø încurajeaza cresterea numarului persoanelor care sunt nu consumatori, ci si producatori de bunuri sau furnizori de servicii, contribuind astfel la cresterea produsului intern brut; Ø contribuie la sustinerea si dezvoltarea spiritului antreprenorial; Ø încurajeaza si contribuie la dezvoltarea unor programe locale sau comunitare complexe, putând oferi raspunsuri adaptate nevoilor locale specifice, inclusiv prin: - o identificarea corecta a acestor nevoi, mai ales cu privire la grupurile vulnerabile; - o dezvoltarea unor mecanisme eficiente de productie la nivel local; Ø contribuie la dezvoltarea si functionarea eficienta a unor tipuri de servicii sociale si produse pe care le pot furniza întreprinderile de economie sociala ?i întreprinderile sociale; Ø contribuie la reducerea discriminarii si a perceptiilor negative privind a umite grupuri vulnerabile, inclusiv prin evidentierea faptului ca acestea nu re rezinta probleme, ci resurse pentru societate; Ø sprijina si promoveaza diversitatea domeniilor si form de calificare, formare initiala si formare continua, cu impact inclusiv asupra dezvoltarii varietatii de ocupatii din România, în concordanta cu tendintele europene de dezvoltare în domeniu; Ø contribuie la diversificarea surselor de autosustinere pentru structuri din domeniul social, cum sunt, de exemplu, organizatiile nonprofit sau societatile cooperatiste, si pentru beneficiarii acestora; Ø contribuie la cresterea capacitatii de autofinantare a unor categorii variate de persoane juridice, prin diversificarea optiunilor financiare flexibile dedicate acestora, contribuie la cresterea economica sustenabila; Ø economia sociala joaca un rol esențial în economia europeana combinând profitabilitatea solidaritatea, creând locuri de munca de buna calitate, consolidând coeziunea sociala, economica ?i regionala, generând capital social, promovând cetă? nia activa, solidaritatea ?i un tip de economie care acorda prioritate oamenilor ?i sprijinind dezvoltarea durabila ?i inovarea sociala, tehnologica ?i de mediu.
3. Alte informatii
Sectiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ
1. Impact macro-economic
2. Impact asupra mediului de afaceri Reglementarile prevazute în proiectul de lege contribu e la sustinerea si dezvoltarea spiritului antreprenorial.
3. Impact social Dezvoltarea domeniului economiei sociale în România va avea impact direct asupra incluziunii sociale a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile cât si asupra calitatii vietii persoanelor din comunitate. Întreprinderile sociale, cât mai ales întreprinderile de insertie sociala își pot dezvolta activitatea în domeniu, în baza unor reglementari clare si accesibile, cu respectarea unor principii de baza, cum

ar fi:

- prioritatea acordata individului si obiectivelor sociale si nu creșterii profitului;
- solidaritatea si responsabilitatea;
- convergenta dintre interesele membrilor si interesul general;
- exercitarea unui control democratic asupra activitatilor de economie sociala;
- asocierea voluntara si deschisa în formele de organizare;
- gestiunea autonoma si independenta fata de autoritatile publice;
- alocarea unei parti din profit pentru atingerea obiectivului de dezvoltare durabila si furnizarea unor servicii de interes pentru membri si/sau de interes general.

Respectarea principiilor economiei sociale va avea impact atât asupra dezvoltării sociale, cât si asupra reducerii riscului de excluziune sociala prin crearea de noi oportunitati de angajare a persoanelor care provin din grupurile vulnerabile.

4. Impact asupra mediului
Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.

5. Alte informatii

Sectiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât si pe termen lung (pe 5 ani)						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent (2010)	Urmatorii patru ani (2011-2014)				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificari ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. impozit pe profit ii. impozit pe venit b) bugete locale i. impozit pe profit c) bugetul asigurarilor sociale de stat: i. contributii de asigurari						
2. Modificari ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: i. cheltuieli de personal ii. bunuri si servicii b) bugete locale: i. cheltuieli de personal ii. bunuri si servicii c) bugetul asigurarilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri si servicii						
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a						

compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificarilor veniturilor si/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informatii Nu se pot estima costurile si impactul asupra bugetului de stat pentru implementarea masurilor prevazute de prezentul proiect de lege.						
Sectiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislatiei în vigoare						
1. Proiecte de acte normative suplimentare: Ø Hotarâre de Guvern pentru aprobarea nomelor metodologice de aplicare a vederilor legii privind economia sociala; Ø Ordinul ministrului muncii, familiei si protectiei sociale pentru organizarea, actualizarea ?i utilizarea Registrului unic de eviden?a al întreprinderilor sociale.						
2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislatia comunitara în materie Proiectul de lege privind economia sociala cuprinde recomandari prevazute în textul Rezolu?iei Parlamentului European din 19 februarie 2009 referitoa e la economia sociala (2008/2250(INI)) .						
3. Decizii ale Curtii Europene de Justitie si alte doc te Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.						
4. Evaluarea conformitatii: Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiec .						
Denumirea actului sau documentului comunitar, numarul, data adoptarii si data publicarii	Gradul de conformitate (se conformeaza / nu se conformeaza)		Comentarii			
5. Alte acte normative si sau documente internationale di care decurg angajamente Hotarâri ale Guvernului pentru aprobarea						
6. Alte informatii						
Sectiunea a 6-a Consultarile efectuate în vederea elaborarii proiectul de act normativ						
1. Informatii privind procesul de consultare cu organizatiile neguvernamentale, institute de cercetare si alte organisme implicate Elaborarea proiectului de lege privind economia sociala a fost realizata într-o prima etapa, cu participarea reprezentan?ilor organiza?ilor neguvernamentale în cadrul Proiectului „Economia sociala – model inovator pentru promovarea incluziunii active a ersoanelor defavorizate” cofinan?at din Fondul Social European prin Programul Opera?ional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, Axa Prioritara 6, „Promovarea incluziunii sociale”, Domeniul de interven?ie 6.1 – „Dezvoltarea economiei sociale”.						
2. Fundamentarea alegerii organizatiilor cu care a avut loc co tarea precum si a modului în care activitatea acestor organizatii este legata de obiectul proiectului de act normativ						
3. Consultarile organizate cu autoritatile administratiei publice locale, în situatia în care proiectul de act normativ are ca obiect activitati ale acestor autoritati, în conditiile Hotarârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autoritatilor administratiei publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative						
4. Consultarile desfasurate în cadrul consiliilor inte ministeriale în conformitate cu prevederile Hotarârii Guvernului nr. 750/2005 privind onstituirea consiliilor interministeriale permanente						

5. Informatii privind avizarea de catre: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Aparare a Tarii c) Consiliul Economic si Social d) Consiliul Concurentei e) Curtea de Conturi
6. Alte informatii
Sectiunea a 7-a Activitati de informare publica privind elaborarea si implementarea proiectului de act normativ
1. Informarea societatii civile cu privire la necesitatea elaborarii proiectului de act normativ
2. Informarea societatii civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementarii proiectului de act normativ, precum si efectele asupra sanatatii si securitatii cetatenilor sau diversitatii biologice Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect .
3. Alte informatii
Sectiunea a 8-a Masuri de implementare
1. Masurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de catre autoritatile administratiei publice centrale si/sau locale - înfiintarea unor noi organisme sau extinderea competentelor institutiilor existente.
2. Alte informatii

Fata de cele prezentate mai sus, supunem spre avizare proiectul de **Lege privind economia sociala.**

Ministrul muncii, familiei si protectiei sociale

Mariana CÂMPEANU

AVIZAM FAVORABIL:

Ministrul administrației și internelor

Mircea DUSA

Ministrul delegat pentru administratie

Radu STROE

Ministrul justiției

Mona Maria PIVNICERU

Viceprim-ministru
Ministrul finantelor publice

Florin GEORGESCU

Ministrul economiei, comerțului și mediului
de afaceri

Daniel CHITOIU

Ministrul dezvoltarii regionale și
turismului

Eduard HELLVIG

Titlul proiectului de act normativ:

Proiect de lege privind economia sociala

INITIATOR: Ministerul Muncii, Familiei si Protectiei Sociale – Direcția Generala Asistența Sociala

Directia avizatoare	Nume si prenume /functia	Data avizarii	Observatii ^[1]	Semnatura
Secretar de Stat	Denisa Oana PATRAȘCU			
Secretar General	Petru-Radu PAUN-JURA			
Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Munca	Președinte Cristiana BARBU			
Direcția Politici Publice și Comunicare	Director Mihaela KANOVITS			
Directia Economica	Director Lucia VASILOIU			
Directia Legislatia Muncii	Director Eduard CORJESCU			
Direcția ocupare și salarizare	Director Ion GIBESCU			
Directia Generala Asistenta Sociala	Director General Lacramioara CORCHES			